

Šetříme vodou

CÍLE:

Žák popíše činnosti během svého běžného dne a uvede příklady činností, při kterých spotřebovává vodu/znečišťuje vodu.

Žák vybere ty činnosti, u kterých může snížit spotřebu/zmírnit znečištění vody.

Žák navrhuje opatření související se snížením spotřeby/zmírnění znečištění vody.

Co budou žáci dělat:

Blok probíhá ve třídě v rámci 3 vyučovacích hodin, přičemž 2 vyučovací hodiny by na sebe měly navazovat a 3. vyučovací hodina by měla proběhnout za týden. Žáci sami vymyslejí možnosti, jak je možné vodou šetřit, vybírají si konkrétní způsoby šetření vodou a do příští hodiny je realizují. V další vyučovací hodině je věnován čas na zhodnocení, jak se jim šetření vodou dařilo uskutečnit, a žáci si také dají další závazek do budoucna.

	AKTIVITA	ČAS	POMŮCKY
1.	Úvod	10 min.	Hudební nástroj (např. flétnu, bubínky apod.)
	Voda ráno, v poledne a večer	20 min.	3 barevné papíry, fix, kartičky s obrázky a záchranné nápady (Příloha 1), sada karet (Příloha 3)
	Kde je voda třeba	15 min.	Tabulka (Příloha 2)
2.	Kde a jak můžu ušetřit	30 min.	Sada obrázků (Příloha 4)
	Příprava nástěnky	15 min.	Barevné papíry, lepidla, krepové papíry, voskovky apod., kritéria pro tvorbu karty
3.	Vytvoření nástěnky	30 min.	Kapky vody (Příloha 5), modré pastelky či fixy
	Hodnocení	15 min.	

Úvod

Začněte hodinu písničkou o vodě (např. Prší, prší jen se leje; Rybička malíčká; Pod našima okny...). Nechte děti, ať si písničku vyberou sami. Zazpívejte si ji a zeptejte se, kde všude vodu mohou najít a v jakých podobách. Nechte jejich nápady volně plynout a společně je zapisujte na tabuli.

1. STUPEŇ

2 VYUČOVACÍ
HODINY, KTERÉ NA
SEBE NAVAZUJÍ,
A NAVAZUJÍCÍ
HODINA ZA TÝDEN

Důkaz o učení:

Žáci si uvědomí a zapisují, při kterých činnostech během dne vodu používají a zda ji používají šetrně či nikoli. Žáci vytvoří plakát činností, při kterých během dne spotřebují vodu. Žáci si vytvoří nástěnku, která bude vyjadřovat, nakolik byli při svém šetření vodou během vybraných činností úspěšní.

Voda ráno, v poledne a večer

Nadepište na barevné papíry tři části dne – ráno, poledne a večer tak, aby byly dobře čitelné i z druhého konce třídy. Rozmístěte je po třídě do 3 vzdálených míst.

Připravte si kartičky s obrázky 3 částí dne (Příloha 1) – ráno, poledne a večer (počet kartiček je stejný jako počet dětí, poměr počtu kartiček jednotlivých částí dne je rovnoměrný). Vyzvěte děti, aby si vybraly jednu z kartiček. Poté nechte žáky, aby si stoupali k papíru ve třídě s názvem části dne, kterou si vylosovali, a postupně říkali libovolné činnosti, které dělají právě v ten denní čas (podle času 5-8 činností za každou část dne). Všechny nápady pište meziklínem na tabuli nebo flip tak, aby vznikl seznam činností. Pokud žák nic nenapadá, pomezte jim, nápady na činnosti najdete v tabulce „Záchranné nápady“ (Příloha 1). Poté za pomoci žáků vyberte činnosti, při kterých je potřeba voda, a přepište je na arch papíru do předem nakreslené kapky vody.

Každému z žáků přidělte jednu činnost, při které se využívá voda, a nechte je, aby na papír formátu A6 namalovali tento způsob využití vody. Je i možné přidělit jednu činnost více žákům, ale zachovejte rozdělení všech činností mezi žáky.

Na závěr na okraje archu papíru s kapkou vody a činnostmi, při kterých využíváme vodu, nalepte s žáky obrázky, které nakreslili. Výsledný plakát pak můžete připevnit na zeď ve třídě nebo na nástěnku.

Kde je voda třeba – pro starší žáky

Žáci budou pracovat nejprve samostatně a následně sdílejí informace ve dvojicích nebo v rámci třídy. Do tabulky (Příloha 2) píší své vlastní nápady, kde vodu používají (např. mytí rukou, koupání, pití, čištění zubů, vaření, praní prádla, mytí nádobí, zalévání rostlin, splachování WC, mytí automobilu, kreslení vodovkami). Pokud již další činnosti nevědí, sdílejí své nápady se spolužákem a doplní si tabulku. V závěru aktivity nechte 2 -3 dobrovolníky přečíst své tabulky pro případná doplnění.

Nyní dejte každému žákovi jednu kartu (Příloha 3). Ta obsahuje vždy jednu ze 4 vybraných činností, při kterých se voda spotřebuje – splachování, koupání, čištění zubů, mytí nádobí. Úkolem každého žáka je nalézt spolužáky, kteří mají jinou činnost než má on. V každé skupině tedy musí být 4 žáci s různými způsoby využití vody. Složení své skupiny si žáci zapamatují do příští hodiny. Pokud jde o hodně malé děti, mohou si ve skupině karty nalepit na jednu A4 a nadepsat jmény, aby do příští hodiny nezapomněly, s kým ve skupině byly.

Kde a jak můžu ušetřit

Žáci nyní pracují ve skupinách. Každá skupina obdrží sadu obrázků (Příloha 4). Jejich úkolem je podívat se na sadu obrázků, přečíst si společně jejich popisy a rozhodnout, kdo danou činnost dělá správně. Poté společně ve skupině vytvoří plakát formátu A3, který rozdělí čarou na dvě poloviny a do jedné nakreslí obrázek, jak dané činnosti provádět a šetřit tak vodou, a do druhé pak, jak se při činnostech s vodou nešetří.

Své výstupy pak prezentují postupně všechny skupiny ostatním žákům. Konkrétně společně formulujte, jakým způsobem se dá při různých činnostech voda ušetřit.

Na závěr žáky vyzvěte, aby odhadli, při které činnosti spotřebují vodu nejvíce a při které nejméně. Vyzvěte nyní žáky, aby si každý vybral 2 činnosti ze všech 4 prezentovaných. Při těchto činnostech se budou žáci snažit do příští hodiny (nejlépe za týden) vodou šetřit.

Tip!

Pokud se žáci překříkují, mluví jeden přes druhého, můžete použít míček. Ten, kdo má míč, mluví a po přemístění jej hodí jinému spolužákovi. Ten řekne další činnost a po přemístění pošle míček dál.

Příprava nástěnky

Řekněte žákům, že si každý sám nyní vyzdobí svou osobní kartu a napiše si na ni své jméno a ty činnosti, které si v předchozí aktivitě vybral, a způsob šetrného zacházení s vodou při výkonu těchto činností. Zároveň výtvarně ztvární svoji jmenovku na nástěnku (velikost jmenovky 5x10 cm). Vysvětlete jim, že se budou do příští hodiny (za týden) snažit šetřit vodou při vybraných činnostech a na příští hodině uvidí, jak byli úspěšní. Rozdejte žákům papíry formátu A6 a grafické ztvárnění osobní karty nechte na fantazii žáků.

Každý žák bude kartu nosit u sebe a pokaždé, když se mu podaří si vzpomenout na šetření vodou (např. na WC použije úsporné splachovadlo), si do příslušné kolonky na kartě udělá čárku. Pokaždé, když použije nešetrný způsob, si do příslušné kolonky na kartě udělá také čárku.

Jmenovky žáků přilepte na flip a ten umístěte na nástěnku či na zed.

Příklad osobní karty:

Pepík

Splachování	použiju úsporné splachovadlo:	
	použiji běžné splachování:	
Mytí nádobí	pod tekoucí vodou:	
	napustím vodu do dřezu:	

Vytvoření nástěnky

Vyzvěte žáky, aby své karty připevnili na flip ke svému jménu. Kromě karet máte připraveny ještě kapičky vystrížené z papíru (Příloha 5). Za šetrný způsob používání vody při konkrétní činnosti jim přidejte takový počet kapiček, kolikrát tento způsob použili, a za nešetrný způsob jim zase počet kapiček, odpovídající počtu použití nešetrného způsobu, odeberte tak, aby žáci viděli, že pokud šetří vodou, získávají kapičky, a pokud ne, jsou jim odebrány. Kdo tedy nejvíce šetřil, přilepil si ke svému jménu nejvíce zachráněných kapiček vody.

Hodnocení

Věnujte v této hodině čas tomu, abyste si s dětmi popovídali o tom, jak se jim šetření vodou dařilo. Využít můžete následující otázky.

Můžete se s dětmi bavit o jejich pocitech, které při šetrném či nešetrném spotřebování vody měly.

- Při kterých činnostech se vám nejlépe dařilo vodou šetřit? Proč?
- U kterých činností to bylo složité? Na jaké překážky jste naráželi?
- Bylo pro vás šetření vodou jednoduché?
- Zvládli byste takto šetřit vodou neustále?
- Dejte si každý závazek, jak budete vodu šetřit i nadále. Napište jej na papírek a podepište. Na konci měsíce se podíváme, zda se vám šetření dařilo.

Záchranné nápady

- mytí rukou
- pití čaje, kakaa, mléka, vody
- jídlo
- koupání se ve vaně
- sprchování
- mytí nádobí
- vaření

- mytí schodů
- zalévání kytek (zahrady)
- mytí vlasů
- kreslení
- sportování (plavání)
- úklid – mytí podlahy

Ráno

Poledne
odpoledne

Večer

Kde je voda třeba**Činnost, při které potřebuješ vodu**

	Ráno	Poledne / Odpoledne	Večer
1			
2			
3			
4			
5			

Činnost, při které potřebuješ vodu

	Ráno	Poledne / Odpoledne	Večer
1			
2			
3			
4			
5			

Činnost, při které potřebuješ vodu

	Ráno	Poledne / Odpoledne	Večer
1			
2			
3			
4			
5			

Činnost, při které potřebuješ vodu

	Ráno	Poledne / Odpoledne	Večer
1			
2			
3			
4			
5			

splachování

koupání

čištění zubů

mytí nádobí

splachování

koupání

čištění zubů

mytí nádobí

splachování

koupání

čištění zubů

mytí nádobí

Koupání

Celý den lítám někde venku a pak jsem hrozně špinavý. Tak mi mamka napustí večer vanu plnou vody, abych se celý umyl.

Koupání

Já se nikdy nekoupu. Raději se večer krátce osprchuju a je to.

Mytí nádobí

Někdy myju nádobí, pustím si vodu proudem, ani nešpuntuju dřez. Zdržuje mě to.

Mytí nádobí

Maminka myje vodu v dřezu se špuntem, ale nevím, jestli je to dobré. Já nádobí nemyju, ale pomáhám ho mamince utřít.

Splachování WC

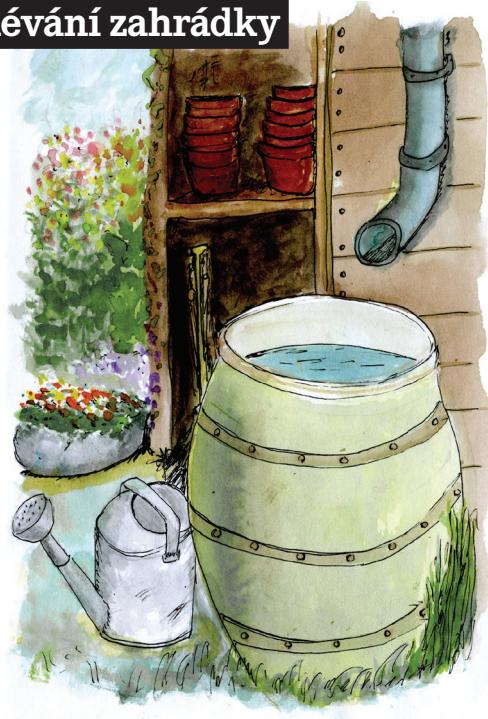
Na záchodě máme dva čudlíky, ale úplně nevím, na co jsou. Vždycky mačkám ten velký.

Splachování WC

Když potřebuju spláchnout jen málo, tak mačkám ten menší čudlík, a když potřebuju hodně, tak zmáčknutím ten velký.

Zalévání zahrádky

Táta vždycky natáhne hadici a zalije celou zahradu. Proleje hodně i celý trávník, aby byl pěkně zelený.

Zalévání zahrádky

U nás doma chytáme dešťovou vodu do barelů a pak ji používáme na zalití zahrad.

Mytí vlasů

Když si myju vlasy, tak si je nejprve namočím, pak zavřu kohoutek, pak namydlím a zase ho zapnu, až když potřebuju smýt šampón.

Mytí vlasů

Já nechávám téct vodu po celou dobu mytí, je to pohodlnější.

